

Retouradres: Postbus 10007, 8000 GA Zwolle

Participatieraad Zwolle
t.a.v. mevrouw A. Wertheim

Stadskantoor
Lubeckplein 2
Postbus 10007
8000 GA Zwolle
Telefoon (038) 498 3254
H.van.der.Kolk1@zwolle.nl

www.zwolle.nl

Uw kenmerk

Ons kenmerk

Behandeld door Henk van der Kolk

Datum 20 april 2020

Onderwerp Beantwoording advies Participatieraad regioplan
basisvaardigheden

Geachte mevrouw Wertheim,

Hartelijk dank voor uw advies op het concept regioplan basisvaardigheden. Mooi dat dit advies zoveel mogelijk regionaal is afgestemd met adviesraden van de andere gemeenten in de arbeidsregio Zwolle.

In de definitieve versie van het regioplan wordt zeker gebruik gemaakt van de aandachtspunten die u hebt vermeld. Deze aandachtspunten zijn:

1. Smart doelstellingen
2. Doel van de monitor en nulmeting
3. Preventie en regionale aanpak
4. Regionale kwaliteitsborging
5. Aanpak in het bereik van doelgroep
6. Organiseren van regionale cliëntenparticipatie

1. Algemene reactie

De hoofdlijn met 3 doelstellingen in het regioplan blijft ongewijzigd. Maar er zijn wel 2 belangrijke onderdelen toegevoegd aan de definitieve conceptversie. Dat zijn: (1) visie op de regierol van (centrum)gemeente(n) en (2) concrete regionale vervolgvactiteiten. Deze 2 paragrafen zijn nader toegelicht in de bijlage bij deze brief en worden met deze tekst ook opgenomen in het regioplan. In onze reactie op uw aandachtspunten willen we rekening te houden met 4 niveaus van regie en verantwoordelijkheden: landelijk, regionaal, lokaal en inwoner. Op onderdelen is er bewust voor gekozen om het regioplan algemeen te houden om dat het op regionaal niveau niet mogelijk is nu al smart doelstellingen te formuleren.

Het beschikbare budget speelt hierbij ook een rol. Voor 2020 heeft het rijk voor het eerst gekozen om het WEB-budget niet te indexeren. Dat betekent minder koopkracht voor gemeenten, terwijl er grote opgaven en ambities zijn met het bestuursakkoord. Het rijk heeft dit punt nog in heroverweging, na kritiek van het VNG.

Datum 20 april 2020

Ons kenmerk

2. Smart doelstellingen

Terecht stelt u hierbij een aantal opmerkingen. In uw advies zien we vooral een aansporing op de doelstellingen te concretiseren in de looptijd van het regioplan. Momenteel vindt er slechts gedeeltelijke registratie plaats bij gemeenten en/of taalpartners en bovendien op verschillende manieren. Hierdoor is op dit moment (april 2020) geen regionaal beeld op te stellen. Ook is de landelijke nulmeting (nog) niet beschikbaar. Deze factoren maken het niet mogelijk om regionaal smart doelstellingen op te stellen. Bovendien is er gekozen is om dit vooral lokaal per gemeente te bepalen, zodra cijfers wel beschikbaar zijn. Daarmee is er een grote samenhang met de aandachtspunt 2. Er is bewust een keuze gemaakt om later de doelstellingen wel concreter te maken en/of bij te stellen, zodra de monitor en nulmeting beschikbaar zijn.

3. Monitor en nulmeting

Uw advies wordt gedeeltelijk overgenomen. In het regioplan is over de monitor opgenomen: "Gemeenten zijn uiterlijk 2022 aangesloten op een landelijke monitor basisvaardigheden. Hiermee worden resultaten in termen van basisvaardigheden, participatie, zelfredzaamheid en gezondheid meetbaar gemaakt. De monitor is tevens een belangrijke randvoorwaarde om de regierol van gemeente te vervullen op het niveau van inwoner, lokale en regionale samenwerking."

Zoals hierboven onder ad 2 vermeld is, wordt er door verschillende partijen (gemeenten, ROC, Taalpunten, Lezen & Schrijven) op diverse manieren geregistreerd en is er geen totaalbeeld. Als regio willen we niet alleen totaalbeeld van het niveau basisvaardigheden, maar ook welk effect dat heeft op gezondheid, (arbeids)participatie en zelfredzaamheid. Oftewel een regionale monitor die sociale inclusie meet op basisvaardigheden. Er zijn landelijk 2 systemen in ontwikkeling die momenteel door centrumgemeente Zwolle op bruikbaarheid wordt verkend. Regionaal sluiten we zoveel mogelijk aan bij wat er landelijk beschikbaar komt.

4. Preventie

Uw advies wordt gedeeltelijk overgenomen. Inderdaad is in het regioplan het belang van preventie benoemd. Er is echter voor nu een keuze gemaakt om dit voor nu niet verder regionaal op te pakken, maar vooral lokaal. Omdat elke gemeente op zelfstandige wijze hier beleid voert en middelen beschikbaar stelt binnen aanpalende beleidsvelden (kinderopvang, onderwijsachterstanden beleid, vroegtijdig school verlaten, etc). Het WEB-budget is enkel in te zetten van de leeftijd vanaf 18 jaar. Bovendien is het college van mening dat het verkrijgen van goede taalvaardigheden een primaire taak is van het onderwijs. Er zijn wel twee lokale initiatieven genoemd (Steenwijk en Zwolle) waarvan op termijn de resultaten regionaal worden gepresenteerd. Op basis van deze presentaties kan het regionaal programma m.b.t. preventie bijgesteld worden.

In Zwolle wordt dit punt verder opgepakt bij de ontwikkeling van een lokaal preventieakkoord. Hierin zal ook preventie basisvaardigheden een belangrijk onderdeel zijn. De Participatieraad zal bij de opstelling van dit preventieakkoord betrokken worden.

5. Kwaliteitsborging

Datum 20 april 2020

Ons kenmerk

Ook hiervoor geldt dat er verschillende initiatieven en verantwoordelijkheden zijn. Landelijk is het beeld dat Taalpunten op diverse wijze functioneren, aan deskundigheidbevordering doen en worden aangestuurd. Om de kwaliteit van de Taalpunten meer te waarborgen en meer op een lijn te brengen is een landelijk traject van certificatie gestart. De certificatie vindt plaats op 7 deelgebieden van de kwaliteit van de Taalpunten. Afhankelijk van de uitkomst van de certificatie per Taalpunt zullen we daar regionaal (gemeenschappelijke punten) en/of lokaal (verbeterpunten) verder stappen in ondernemen. De wijze waarop de Taalpunten bijvoorbeeld regionaal worden ondersteund is hier een onderdeel van. De certificatie wordt uitgevoerd door een landelijk bureau en gemeenten en bibliotheken zijn hierbij nauw betrokken.

6. Aanpak in bereik NT1 en doorbreken van taboes

Uw advies wordt op dit punt overgenomen, ofwel wordt onderdeel van de uitwerking in lokaal verband (zie bijlage met vervolgactiviteiten). In het regioplan is de hoofddoelstelling beschreven om op het bereik van inwoners met onvoldoende basisvaardigheden ook de komende jaren sterk op in te blijven zetten. De wijze waarop we dat doen wordt in de eerste plaats lokaal bepaald met het lokale Taalpunt. Ervaringen met deze aanpak worden regionaal uitgewisseld en staan als activiteit genoemd in de vervolgaanpak. Het doel is dat Taalpunten methodieken verder ontwikkelen en partners effectieve instrumenten inzetten (Taalmeter). Zondig kan beleid hierop tussentijds worden bijgesteld. Het taboe en schuld aspect en de wijze waarop desondanks we deze inwoners toch een passend aanbod kunnen bieden, zal hiebij worden meegenomen.

7. Regionale cliëntenparticipatie

Dit punt is besproken met de regiogemeenten en dit advies wordt niet overgenomen. De wijze waarop nu advies is ontvangen wordt voor dit regioplan voldoende bevonden. Er is geen aanleiding om dit vanaf nu uitgebreider regionaal te organiseren. Er wordt belang aan gehecht om bij de vorming van de regioplan regionaal advies te krijgen vanuit het perspectief van de inwoner. Van Participatieraden of cliëntenraden, maar uiteraard ontvangen we ook input op de thema's in het regioplan van partners die rechtstreeks met de deelnemers werken. Het regioplan wordt conform het landelijk bestuursakkoord elke 2 jaar geëvalueerd. In 2022 en in 2024. Dat zijn momenten om opnieuw advies op te vragen.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Sniijders

secretaris, Ingrid Geveke

bericht

Datum 20 april 2020

Ons kenmerk

Henk van der Kolk
beleidsadviseur IV

Datum 20 april 2020

Ons kenmerk

Bijlage

Bestuurlijke visie op basisvaardigheden

Basisvaardigheden zijn essentiële competenties om informatie te verwerven, te verwerken en gericht te gebruiken. Dit betekent met taal, cijfers en grafische gegevens kunnen omgaan en gebruik kunnen maken van informatie op internet.

Basisvaardigheden zijn essentieel om zelfstandig te functioneren en te participeren in de samenleving en om zich persoonlijk te kunnen ontwikkelen. Het vergroten van basisvaardigheden is geen doel op zich, maar vooral een middel om zo zelfstandig mogelijk te kunnen functioneren op het gebied van financiën, (online) overheidsinformatie, gezondheid, werk, opvoeding en re-integratie. Ondersteuning bij basisvaardigheden is om die reden zoveel mogelijk onderdeel van een breder en integraal plan van aanpak. De gemeente voert hierop regie op het niveau van de inwoner in samenwerking met lokale partners.

De verbetering van basisvaardigheden heeft grote positieve gevolgen, voor het welzijn van mensen zelf, maar ook voor de samenleving als geheel. Basisvaardigheden hebben invloed op het zelfbeeld van mensen, hun interactie met anderen, hun welbevinden en inzetbaarheid.

De leervraag van inwoners is leidend voor de wijze waarop ondersteuning wordt ingezet. Dat geldt voor alle inwoners die ondersteuning nodig hebben. De scope van dit regioplan wordt bepaald door de WEB. Maar we willen ook inwoners die zijn ingeburgerd en/of zijn ontheven van inburgering, ondersteunen. De WEB sluit hiermee aan op de uitvoering van de Inburgeringswet.

Wie het probleem van laaggeletterdheid op lange termijn wil oplossen moet investeren in het preventieve beleid. Daar ligt de sleutel om generatie overstijgende problemen op te lossen. Economisch gezien wordt het meest geïnvesteerd aan de curatieve kant. Toch lijkt er een verschuiving te komen en is er landelijk en regionaal steeds meer aandacht voor de preventieve kant van laaggeletterdheid. Binnen de regio willen we de initiatieven en inzet zo verbinden dat een gebrek aan basisvaardigheden op den duur in volgende generaties niet meer voorkomt. Dat zal vooral lokaal, in andere beleidsvelden en bij betrokken partners (onderwijs) aandacht moeten krijgen.